

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lędzinach
za rok 2014**

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki.

1.1 Do najważniejszych osiągnięć MBP Lędziny w minionym roku należało doposażenie placówki w 12 zestawów komputerowych (centrala 6, filia 6), w ramach projektu eliminacji wykluczenia cyfrowego. Ze środków samorządowych Biblioteka doposażyła Filię kupując 12 szt. nowych krzeseł, w tym 6 szt. do stanowisk komputerowych w Czytelni oraz 6 szt. biurek do w/w komputerów, ponadto Filia otrzymała kolorową drukarkę oraz urządzenie kserograficzne MINOLTA BIZHUB, które do tej pory funkcjonowało w Centrali.

Dla potrzeb Centrali zakupiono: 2 drukarki kolorowe, nowe wielofunkcyjne urządzenie kserograficzne Konica Minolta, pakiet Office, 4 regały biblioteczne oraz dla sprawnego funkcjonowania obu placówek, unowocześnioną wersję programu bibliotecznego SOWA – SOWĘ 2, a także 2 wózki biblioteczne oraz rozdzielacze metalowe do książek.

Pod względem oferty edukacyjnej, intelektualnej i kulturalnej dla MBP Lędziny rok 2014 był równie udany. We wszystkich imprezach organizowanych przez obie placówki łącznie wzięło udział 1368 uczestników.

Jedynym i głównym problemem jest brak 2 osób (bibliotekarzy – długotrwała choroba, urlop macierzyński) – od 01.12.2014 roku zatrudniono na zastępstwo 1 osobę.

1.2 W 2014r. w dokumentach organizacyjnych MBP Lędziny nastąpiły zmiany, zmieniono instrukcję kancelaryjną oraz dokumenty związane z ochroną danych osobowych.

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej.

2.1. W ubiegłym roku nie utworzono nowych filii, w centrali wyodrębniono dział gromadzenia i opracowania.

2.2. Żadna z placówek MBP Lędziny nie uległa likwidacji ani też nie miało miejsca połączenie.

2.3. W 2014r, udało się wyposażyć obie placówki w nowoczesne urządzenia znacznie podnoszące standard proponowanych usług oraz ułatwiające pracę zarówno bibliotekarzom jak i użytkownikom. Wyposażono obie placówki w 12 zestawów komputerowych.

Biblioteka doposażyła Filię kupując 12 szt. nowych krzeseł, w tym 6 szt. do stanowisk komputerowych w Czytelnii oraz 6 szt. biurka do w/w komputerów, ponadto Filia otrzymała kolorową drukarkę oraz urządzenie kserograficzne MINOLTA BIZHUB, które do tej pory funkcjonowało w Centrali.

Dla potrzeb Centrali zakupiono: 2 drukarki kolorowe, nowe wielofunkcyjne urządzenie kserograficzne Konica Minolta, pakiet Office, 4 regały biblioteczne 7. półkowe oraz dla sprawnego funkcjonowania obu placówek, nowocześniejszą wersję programu bibliotecznego SOWA – SOWĘ 2.

2.4. W ubiegłym roku, w okresie lipiec-wrzesień w filii MBP Łęczyny przeprowadzono odnowę oraz naprawę wnętrza biblioteki (podklejanie szklanych tapet, malowanie, a także wzmocnienie tynku w niektórych pomieszczeniach), w ramach funduszu szkód górniczych.

3. Zbiory biblioteczne.

3.1. Postęp w dziedzinie technologii i w przepływie informacji oraz towarzyszące im zmiany potrzeb i oczekiwań czytelników są głównym czynnikiem wpływającym na kształt zasobów Biblioteki. Pracownicy Biblioteki są zmobilizowani do dokonywania zakupów książek zarówno korzystnych cenowo, jak i tematycznie. Duży udział w zakupie nowości wydawniczych mają sami czytelnicy zgłaszając bibliotekarzom swoje życzenia odnośnie uzupełniania zbiorów. Gromadzone zbiory mają charakter uniwersalny. Największą liczbę stanowi literatura piękna dla dorosłych. Uzupełniany jest księgozbiór dot. literatury popularnonaukowej i naukowej. Zakres tematyczny tego typu zbiorów obejmuje m. in. takie zagadnienia jak: pedagogika, psychologia, religia, biografie.

Od marca 2011 r. Biblioteka rozpoczęła gromadzenie audiobooków.

W 2014r. Biblioteka zaopatrywała się głównie w internetowej księgarni wysyłkowej „Azymut”, w Łodzi, „Bonito” Kraków, w objazdowych hurtowniach książek *Edyp*, *Dobra Książka* a także w wydawnictwie *Dreams*

Gromadząc księgozbiór pracownicy Biblioteki kierują się głównie upodobaniami czytelników, biorąc pod uwagę dezyderaty, przeprowadzane ankiety, a także recenzje książek publikowane w prasie fachowej, informacje czerpane ze środków masowego przekazu, w tym rankingów księgarń internetowych.

Na dzień **31.12.2014** księgozbiór MBP Łęczyny liczył **38 140 vol.** na łączną kwotę **585 922.46 zł**

Struktura księgozbioru przedstawia się następująco:

Literatura piękna dla dzieci	7 905 vol. tj. 20%
Literatura piękna dla dorosłych	17 498 vol. tj. 46 %
Literatura popularnonaukowa	12 737 vol. tj. 34 %

W roku 2014 księgozbiór wzrósł o **1 962 vol.** na kwotę **43 018,29 zł.**

Ze środków samorządowych	1586 vol.	na kwotę	34 618,29 zł
Z dotacji Biblioteki Narodowej	376 vol.	na kwotę	8 400,00 zł

Struktura zakupu ze **środków samorządowych** w 2014 r. przedstawia się następująco:

Literatura piękna dla dzieci	557 vol.
Literatura piękna dla dorosłych	713 vol.
Literatura popularnonaukowa	316 vol.

Struktura zakupu z **dotacji MKiDN** w 2014 r. przedstawia się następująco:

Literatura piękna dla dzieci	183 vol. na kwotę 2 435,01 zł
Literatura piękna dla dorosłych	143 vol. na kwotę 2 791,11 zł
Literatura popularnonaukowa	50 vol. na kwotę 2 159,93 zł

Ogółem Biblioteka posiada **640** szt. audiobooków na łączną kwotę **14 694,56 zł**

W roku 2014 liczba audiobooków wzrosła o **223 szt.** na kwotę **4 907.50 zł.**

Struktura zakupu audiobooków w roku sprawozdawczym przedstawia się następująco:

Literatura piękna dla dzieci	48 szt.
Literatura piękna dla dorosłych	159 szt.
Literatura popularnonaukowa	16 szt.

3.2. Biblioteka w 2014 r. prenumerowała 36 tytułów czasopism na kwotę 9 325,32 zł.

Jest to przede wszystkim prasa codzienna, jak p. *Dziennik Zachodni, Rzeczpospolita, Gazeta Wyborcza.*

Czytelnicy chętnie sięgają po prasę lokalną, np. *Echo* oraz miesięczniki: *Twój Styl, Świat Nauki, Wiedza i Życie*, a także po *Przyjaciółkę, Claudię, Zdrowie Cztery Kąty*. Chętnie czytane są: *Polityka, Newsweek, Świat Nauki, Wysokie Obcasy*. Do chwili obecnej nie istnieje potrzeba zakupu czasopism elektronicznych – ze względu na brak zainteresowania wśród użytkowników

4. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna.

Na dzień 31.12.2014r. Biblioteka zanotowała 2.300 czytelników dla porównania : rok 2013: - 2.759. Spadek o 459 osób.

5.1. Czytelnicy wg kategorii wiekowej

1) do 5 lat	44 os.
2) 6-12 lat	300 os.
3) 13-15 lat	169 os.
4) 16-19 lat	218 os.
5) 20-24 lat	310 os.
6) 25-44 lat	719 os.
7) 45-60 lat	408 os.
8) powyżej 60 lat	132 os.

Czytelnicy wg zajęcia

1) Uczniowie	746 os.
2) Studenci	300 os.
3) Prac. umysłowi	453 os.
4) Prac. fizyczni	337 os.
5) Rolnicy	5 os.
6) Inni zatrudnieni	48 os.
7) Nie zatrudnieni	511 os.

Wypożyczenia na zewnątrz	65 923 vol.
Czasopisma nieopraw.	1 278 szt.
Audiobooki	713 szt.

Czytelnicy chętnie sięgają po powieści sensacyjne i kryminał - S. Berry, J. Sierra, H. Coben, L. Child, Ch. Link, S. Larsson, C. Läckberg, J. Nesbo, E. Spindler, L. Marklund, H. Mankel, L. Child, M. Krajewski oraz thrillery medyczne autorstwa T. Gerritsen.

Poczytnością cieszą się również romanse i powieści obyczajowe, np. N. Roberts, A. Ficner-Ogonowska, S. Wiggs, T. Moccia, P. Vincenzi, Ch. Martin, D. Chamberlain, G. Musso, R. P. Evans, H. Cygler, A. Lis, A. Kołakowska, K. Michalak, M. Oleksa, M. Witkiewicz, L. Riley .

Dużym zainteresowaniem cieszą się książki oparte na faktach, m. in. seria *Pisane przez Życie, Skrzywdzone*, biografie znanych osób. Spośród literatury popularnonaukowej chętnie czytane są książki historyczne, podróżnicze oraz poradniki psychologiczne.

Centrala MBP chcąc utrzymać pozytywny obraz biblioteki podejmowała różnorodne inicjatywy promocyjne jak i zmierzające do aktywizacji kulturalnej, edukacyjnej i intelektualnej. Biblioteka współpracuje głównie z Przedszkolami nr 1 i nr 2 z oraz z trzema szkołami podstawowymi , a także z 2. gimnazjami, uczniowie tych placówek systematycznie biorą udział w lekcjach bibliotecznych i programach edukacyjnych (**385 dzieci**).

Biblioteka uczestniczy w akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”.

Kolejną formą pracy Biblioteki są spotkania autorskie. W 2014 r. odbyło się spotkanie m. in. z Janem Mazurkiewiczem (**luty, maj – 40 osób**), Markiem Sołtyskiem (maj – 25 osób), Moniką Oleksy (**kwiecień, październik – 70 osób**), księdzem Adamem Bonieckim (**wrzesień – 75 osób**), Rafałem Bulą (**październik- 48 osób**), Gabriellą Kotas (**grudzień – 30 osób**).

W ramach cyklicznych koncertów w bibliotece grał „Sonos Kwartet”. Koncerty te odbyły się w lutym (karnawałowo- walentynkowy (Dni Łędzin). Biblioteka organizowała także cykl „Koncertów pod chmurką”, które miały miejsce w sierpniu. Koncerty cieszyły się dużym zainteresowaniem i wzięło w nich udział **373 osoby**.

Kolejną impreza, o której warto wspomnieć to Noc z Andersenem. Odbyła się ona w kwietniu, a uczestniczyło w niej **40 dzieci**. W maju odbyły się warsztaty literacko- plastyczne pod hasłem „Czytanie łączy pokolenia”. Wzięło w nich udział **28 osób**. Przeprowadzono także zajęcia plastyczne, których tematem były flagi państw Unii Europejskiej (**35 osób**). W bibliotece można było także zobaczyć wystawę poświęconą 95 rocznicy wybuchu 1 Powstania Śląskiego. W listopadzie MBP obchodziła Światowy Dzień Pluszowego Misia. W imprezie wzięło udział **106 dzieci**.

Tuż przed świętami w bibliotece odbyło się „słodkie czytanie” bajek i opowieści o tematyce Bożonarodzeniowej (**15 osób**), a także warsztaty plastyczne „Choinka moich marzeń” (**35 osób**). Biblioteka zorganizowała również koncert kolędowy kwartetu muzyków z orkiestry kameralnej **AUKSO (60 osób)**.

Również Filia biblioteczna chcąc utrzymać pozytywny obraz biblioteki podejmowała różnorodne inicjatywy zmierzające do aktywizacji kulturalnej, edukacyjnej i intelektualnej.

W 2014 r. biblioteka współpracowała z przedszkolem i szkołą podstawową organizując dla wychowanków tych placówek tematyczne lekcje biblioteczne, wycieczki, spotkania autorskie, pogadanki itp.

Również Filia MBP Łędziny uczestniczy w akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”. Dzieciom czytali m. in. właścicielka lędzińskiej piekarni – Agata Seghet (czytanie połączone z opowieścią o etapach powstawania chleba), lędzińska artystka, lalkarka – Gabriela Żoła (czytanie połączone z pogadanką o animacji i przedstawieniem kukiełkowym), panie z zespołu *Łędzinianie* (czytanie wierszy J. Tuwima w przekładzie śląskim M. Sołtyska oraz zapoznanie przedszkolaków ze śląską gwarą i tradycją), policjant Komendy Powiatowej w Bieruniu – Andrzej Wajda (czytanie połączone z pogadanką o pracy w policji i zasadach zachowania się na drodze). Ogółem w/w akcji wzięły udział **162 osoby**.

W lekcjach i wycieczkach bibliotecznych wzięło udział **205 osób**.

Dla *aktywu czytelniczego* zorganizowano *walentynki oraz wieczór andrzejkowy*. Tradycyjne wróżby przeplatane były zabawą taneczną oraz słodki poczęstunkiem. W obu imprezach wzięło udział **41 osób**.

Z okazji Dnia Dziecka zorganizowano dla przedszkolaków wycieczkę do Dinozatorlandu w Zatorze (**44 osoby**).

W ramach edukacji ekologicznej Filia MBP umożliwiła przedszkolakom wyjazd do Nadleśnictwa Katowice, gdzie dzieci interesująco spędziły czas zwiedzając *Leśną Salę Edukacyjną* (**52 osoby**).

W 2014 r. Filia MBP współpracowała z Ośrodkiem Błogosławionej Karoliny organizując dla jego podopiecznych cykliczne spotkania tematyczne – dla 100 podopiecznych, m. in. pogadanka n/t zwyczajów Górnego Śląska połączona z pokazem strojów śląskich, zajęcia plastyczne n/t jesieni oraz zajęcia teatralne. Dla wychowanków Ośrodka Bł. Karoliny zorganizowane zostały również mikołajki.

Ogółem w naszych imprezach, w 2014r, wzięło udział 1368 osób.

4.2. Często i b. chętnie czytane przez młodzież są książki fantasy i science fiction, np. B. Weeks, G. R. R. Martin, J. Piekara, A. Pilipiuk, D. Glukhovskiy i A. Diakov z cyklem *Metro*. W okresie 2-3 lat zaobserwowano wzrost zainteresowania czytaniem tej grupy wiekowej. Wśród młodzieży (warto odnotować fakt, iż oprócz młodzieży z Łędzin wiele młodych osób przyjeżdża tutaj z Tych, Bierunia czy Mysłowic!!!) nadal popularne są powieści o wampirach, dużym powodzeniem cieszy się seria *Jutro*, trylogia *Igrzyska Śmierci*, prawdziwym hitem wśród tej grupy czytelników jest kultowa już książka „*Gwiazd naszych win*”, natomiast dzieci chętnie czytają *Dziennik Cwaniaczka* J. Kinney’ego, *Magiczne Drzewo* A. Maleszki, powieści o zwierzętach autorstwa H. Webb oraz serie Horseland, *Klub Kociaków Słodziaków*, *Klinika Pod Bolilapką*, seria Horseland oraz bajki, np. Elmer, Basia, Martynka, Świnka Peppa.

Bardzo lubiana zarówno przez dzieci, jak i ich rodziców jest seria *Czytaj z Rodzicami*. Warto podkreślić bardzo pozytywne relacje biblioteka – rodzice. Rodzice, zwłaszcza najmłodszych czytelników naszej biblioteki (wiek 1 -10) bardzo dbają o dobór księgozbioru dla swych pociech, zwracając uwagę na tekst, ilustracje, a nawet czcionkę (!), często sami polecają tytuły, a gdy dziecko „wyrośnie” ze swoich ulubionych książek gromadzonych w domu – przynoszą je w darze dla biblioteki. Rodzice bardzo chętnie uczestniczą w warsztatach edukacyjnych i zajęciach plastycznych dla najmłodszych (najwięcej w przedziale wiekowym 1-8), jak również we wspólnym czytaniu.

Bardzo dobrze układa się współpraca Biblioteki ze placówkami edukacyjnymi na terenie miasta na wszystkich poziomach kształcenia. Biblioteka aktywnie współpracuje również z Ośrodkiem Błogosławionej Karoliny, Domem Samopomocy (powstała tam biblioteka założona przez pracowników MBP Łędziny), Miejskim Ośrodkiem Kultury, Kołem Regionalno-Historycznym, Klubem Pszczelarza a także z Klubem Tygodnika Powszechnego organizując m.in. koncerty, spotkania z ciekawymi ludźmi n/t historii miasta, regionu.

4.2.2. Do najważniejszych form pracy MBP Łędziny z dziećmi i młodzieżą należą: lekcje biblioteczne, konkursy recytatorskie, pięknego czytania, zabawy edukacyjne i zajęcia plastyczne dla najmłodszych czytelników, czytanie wierszyków, opowiadań, baśni oraz spotkania z ciekawymi ludźmi dotyczące historii miasta, regionu (dosyć duże zainteresowanie młodzieży tą tematyką), oraz spotkania poświęcone muzyce.

6. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników.

6.1. /6.2. MBP Łędziny nie prowadzi filii i punktów bibliotecznych w szpitalach, domach opieki, aresztach.

6.3. Zbiory dla czytelników niepełnosprawnych:

- liczba tytułów tzw. książek mówionych i audiobooków – 640
- liczba e-booków – 0
- liczba książek z dużą czcionką (przybliżona) – ok. 70

6.4. MBP Łędziny nie posiada jeszcze urządzeń czy stanowisk komputerowych dla osób z dysfunkcją wzroku.

6.5. Filia MBP współpracuje z Ośrodkiem Błogosławionej Karoliny organizując dla jego podopiecznych cykliczne spotkania tematyczne, m. in. pogadanka n/t zwyczajów Górnego Śląska połączona z pokazem strojów śląskich, zajęcia plastyczne n/t jesieni oraz zajęcia teatralne. Dla wychowanków Ośrodka Bł. Karoliny są zorganizowane również mikołajki. Centrala MBP założyła bibliotekę w Domu Samopomocy, którą prowadzą podopieczni Domu, organizuje lekcje biblioteczne, pogadanki, konkursy i zajęcia plastyczne oraz zorganizowała charytatywny koncert muzyki kameralnej dla wszystkich podopiecznych z Ośrodka Błogosławionej Karoliny oraz Domu Samopomocy,

7. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy.

7.1. W MBP w 2014r. Łędziny stan zatrudnienia pracowników merytorycznych nie był wystarczający. Ogółem są zatrudnione 4. osoby (nie licząc dyrektora) 1. osoba w Filii i 3. osoby w centrali, w tym 1. na zastępstwo

Struktura wykształcenia przedstawia się następująco:

- wykształcenie wyższe kierunkowe 3 os.
- wykształcenie średnie bibliotekarskie - 1 os.